

Sociaal-emotioneel - jonge kind (fase 1)

Omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen

Leren omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van jezelf

- Kennis hebben van jezelf
- Ontwikkelen van zelfvertrouwen
- Verschillen en overeenkomsten ervaren tussen zichzelf en anderen
- (Her)kennen van eigen emoties en gevoelens
- Gevoelens onder woorden brengen
- Beheersen van eigen emoties
- Inschatten van eigen gevoelens, gedachten, motieven
- Bewust omgaan met eigen gevoelens, wensen en opvattingen en deze voor anderen begrijpelijk kunnen uiten
- Omgaan met kritiek en weigeren

Leren omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van anderen

- Kennis hebben van de ander
- (Her)kennen en kunnen interpreteren van emoties en gevoelens van anderen
- Inschatten van andermans gevoelens, gedachten, motieven
- Ontdekken dat er verschillen in opvattingen bestaan
- Kennen van sterke en zwakke punten van een ander
- Ervaren dat door tegenstrijdige belangen conflicten kunnen ontstaan die je samen kunt oplossen
- Openstaan voor gevoelens, wensen en opvattingen van anderen
- Rekening houden met gevoelens en wensen van anderen

Zelfstandigheid

Ontwikkelen van zelfstandigheid

- Jezelf handhaven binnen de eigen groep
- Vertrouwen hebben in eigen kunnen
- Je mening kunnen geven
- Iemand anders om hulp vragen
- Zelfstandig taken uitvoeren
- Stilstaan bij wat je al kunt
- Jezelf kunnen redden
- Zelfstandig opruimen
- Kunnen uitstellen van behoeften

Omgaan met de ander

Ontwikkeling van sociale vaardigheden en omgaan met relaties

- Contact zoeken met anderen
- Vertrouwen hebben in een ander
- Luisteren
- Complimenten geven en krijgen
- Spelen (met anderen)
- Bemerken of en wanneer een ander hulp nodig heeft
- Hulp bieden aan anderen
- Leren van afspraken en regels
- Verkennen en omgaan met afspraken en regels
- Aanpassen aan nieuwe situaties
- Bewondering tonen voor elkaars vaardigheden en mogelijkheden
- Inzien dat thuis, op school en op straat verschillende regels nodig zijn

Werkhouding en concentratie

Ontwikkeling van een werkhouding en concentratievermogen

- Gericht vragen kunnen stellen
- Plezier hebben in de taak
- In staat zijn om iets af te maken
- Doorzetten wanneer iets niet direct lukt
- Zelfstandig opdrachten uitvoeren

Samenwerken

Leren samenwerken met anderen

- Luisteren naar elkaar
- Focus hebben op een gezamenlijk doel
- Rekening houden met elkaar
- Communiceren, overleggen, feedback, van elkaar leren
- Gemotiveerd zijn om samen te werken
- Bewust zijn dat jezelf en anderen, samen verantwoordelijk zijn (in het proces)
- Ervaren dat mensen in een groep van elkaar afhankelijk zijn en elkaar nodig hebben
- Je houden aan afspraken
- Leren organiseren

